Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 27. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Politika priseljevanja – Člen 20 PDEU – Dejansko uresničevanje bistva pravic, ki so podeljene zaradi statusa državljana Unije – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Direktiva 2008/115/ES – Skupni standardi in postopki v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav – Členi 5, 11 in 13 – Neposredni učinek – Pravica do učinkovitega pravnega sredstva – Odločba o prepovedi vstopa in prebivanja, sprejeta glede državljana tretje države, ki je družinski član mladoletnega evropskega državljana – Grožnja za nacionalno varnost – Neupoštevanje individualnega položaja tega državljana tretje države – Zavrnitev izvršitve sodne odločbe, s katero so odloženi učinki te odločbe o prepovedi – Posledice“

V zadevi C-528/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti, Madžarska) z odločbo z dne 19. julija 2021, ki je na Sodišče prispela 26. avgusta 2021, v postopku

M. D.

proti

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos (poročevalec), predsednik senata, L. Bay Larsen, podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika četrtega senata, L. S. Rossi, sodnica, S. Rodin, sodnik, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: I. Illéssy, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. septembra 2022,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za madžarsko vlado M. Z. Fehér in M. M. Tátrai, agenta, skupaj s K. A. Jágerjem, strokovnjakom,

* Jezik postopka: madžarščina.

– za češko vlado M. Smolek in J. Vláčil, agenta,

– za Evropsko komisijo C. Cattabriga, A. Katsimerou, E. Montaguti, Zs. Teleki in A. Tokár, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 24. novembra 2022

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 20 PDEU, člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter členov 5, 11 in 13 Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL 2008, L 348, str. 98).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. D. in Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága (regionalni direktorat v Budimpešti in regiji Pešta, ki spada pod nacionalni generalni direktorat nacionalnega organa za tujce, Madžarska; v nadaljevanju: policijski organ za tujce) glede zakonitosti odločbe, s katero je ta organ sprejel odločbo o prepovedi in prebivanju glede M. D.

Pravni okvir

Pravo Unije

KISS

3 Člen 25 Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah, ki je bila podpisana 19. junija 1990 v Schengnu in je začela veljati 26. marca 1995 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 2, str. 9), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 265/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 (UL 2010, L 85, str. 1) (v nadaljevanju: KISS), določa:

„1. Kadar država članica obravnava izdajo dovoljenja za prebivanje, sistematično opravi iskanje v schengenskem informacijskem sistemu. Kadar država članica obravnava izdajo dovoljenja za prebivanje tujcu, za katerega je bil razpisan ukrep zavrnitve vstopa, se najprej posvetuje z državo članico, ki je ukrep razpisala, in upošteva njene interese; dovoljenje za prebivanje se izda samo iz tehtnih razlogov, zlasti humanitarnih ali takih, ki izhajajo iz mednarodnih obveznosti.

Kadar se dovoljenje za prebivanje izda, država članica, ki je razpisala ukrep, ukrep prekliče, vendar lahko tega tujca uvrsti na nacionalni seznam razpisanih ukrepov.

[…]

2. Če se izkaže, da je bil ukrep zavrnitve vstopa razpisan za tujca z veljavnim dovoljenjem za prebivanje, ki ga je izdala ena od pogodbenic, se pogodbenica, ki je ukrep razpisala, posvetuje s pogodbenico, ki je izdala dovoljenje za prebivanje, da bi ugotovili, ali obstajajo zadostni razlogi za razveljavitev dovoljenja za prebivanje.

Če se dovoljenje za prebivanje ne razveljavi, pogodbenica, ki je ukrep razpisala, ta ukrep prekliče, vendar pa lahko tujca uvrsti na svoj nacionalni seznam razpisanih ukrepov.

[…]“

Uredba (ES) št. 1987/2006

4 Člen 34 Uredbe (ES) št. 1987/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II) (UL 2006, L 381, str. 4) določa:

„1. Država članica, ki izda razpis ukrepa, je odgovorna za točnost in ažurnost podatkov ter zakonitost vnašanja podatkov v SIS II.

2. Samo država članica, ki izda razpis ukrepa, sme spreminjati, dodajati, popravljati, posodabljati ali brisati podatke, ki jih je vnesla.

[…]“

Direktiva 2008/115

5 V uvodnih izjavah 2, 22 in 24 Direktive 2008/115 je navedeno:

„(2) Evropski svet v Bruslju 4. in 5. novembra 2004 je pozval k ustanovitvi učinkovite politike odstranitev in repatriacije, ki temelji na skupnih standardih, da se osebe vrnejo na human način in ob polnem spoštovanju njihovih temeljnih pravic in dostojanstva.

[…]

(22) V skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi morale države članice pri izvajanju te direktive največjo pozornost posvečati ‚največjim koristim otroka‘. V skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin[, podpisano 4. novembra 1950 v Rimu,] bi moralo biti spoštovanje družinskega življenja najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju te direktive.

[…]

(24) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in sprejeta načela, zlasti načela [Listine].“

6 Člen 2(2) te direktive določa:

„Države članice se lahko odločijo, da te direktive ne uporabljajo za državljane tretjih držav, ki:

(a) jim je bil zavrnjen vstop v skladu s členom 13 Zakonika o schengenskih mejah ali ki so jih pristojni organi prijeli ali prestregli pri nezakonitem prestopu kopenske, morske ali zračne zunanje meje države članice in po tem niso pridobili dovoljenja ali pravice do prebivanja v tej državi članici;

(b) se morajo v skladu z nacionalno zakonodajo vrniti zaradi kazenske sankcije ali zaradi posledice kazenske sankcije ali pa so v postopku izročitve.“

7 Člen 3, točki 3 in 6, navedene direktive določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

3. ‚vrnitev‘ pomeni proces vračanja državljana tretje države – bodisi prostovoljno izpolnitev obveznosti vrnitve ali prisilno vrnitev – v:

– državo izvora, ali

– državo tranzita, v skladu s sporazumi Skupnosti ali dvostranskimi sporazumi o ponovnem sprejemu ali drugimi sporazumi, ali

– drugo tretjo državo, v katero se zadevni državljan tretje države vrne prostovoljno, pod pogojem, da ga ta država sprejme;

[…]

6. ‚prepoved vstopa‘ pomeni upravno ali sodno odločbo ali akt, ki prepoveduje vstop in prebivanje na ozemlju držav članic za določeno obdobje, skupaj z odločbo o vrnitvi“.

8 Člen 5 iste direktive določa:

„Države članice pri izvajanju te direktive ustrezno upoštevajo:

(a) največje koristi otroka,

(b) družinsko življenje,

(c) zdravstveno stanje zadevnega državljana tretje države,

in spoštujejo načelo nevračanja.“

9 Člen 6 Direktive 2008/115 določa:

„1. Brez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 do 5 države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.

2. Državljani tretje države, ki nezakonito prebivajo na ozemlju države članice in imajo veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, morajo takoj oditi na ozemlje te druge države članice. Če zadevni državljan tretje države ne izpolni te zahteve ali če se njegov takojšnji odhod zahteva zaradi javnega reda ali državne varnosti, se uporabi odstavek 1.

[…]

6. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja odločitve o prenehanju zakonitega prebivanja skupaj z odločbo o vrnitvi in/ali odločbo o odstranitvi in/ali prepovedjo vstopa v enotni upravni ali sodni odločbi ali aktu, kakor je predvideno v njihovi nacionalni zakonodaji, brez poseganja v postopkovne varovalne ukrepe iz poglavja III in iz drugih ustreznih določb zakonodaje Skupnosti in nacionalne zakonodaje.“

10 Člen 7(4) te direktive določa:

„Če obstaja nevarnost pobega ali če je bila vloga za zakonito prebivanje zavrnjena kot očitno neutemeljena ali lažna ali če zadevna oseba ogroža javni red, javno varnost ali državno varnost, se države članice lahko vzdržijo odobritve obdobja za prostovoljni odhod ali odobrijo obdobje, krajše od sedmih dni.“

11 Člen 8(1) navedene direktive določa:

„Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvršitev odločbe o vrnitvi, če v skladu s členom 7(4) ni bilo odobreno obdobje za prostovoljni odhod ali če obveznost vrnitve ni bila izpolnjena v obdobju za prostovoljni odhod, odobrenem v skladu s členom 7.“

12 Člen 11(1) iste direktive določa:

„Odločbam o vrnitvi se priloži prepoved vstopa, če:

(a) obdobje za prostovoljni odhod ni bilo odobreno, ali

(b) obveznost vrnitve ni bila spoštovana.

V drugih primerih se odločbam o vrnitvi lahko priloži prepoved vstopa.“

13 Člen 13(1) in (2) Direktive 2008/115 določa:

„1. Zadevnemu državljanu tretje države se zagotovi učinkovito pravno sredstvo, da se pritoži zoper odločbo v zvezi z vrnitvijo iz člena 12(1) ali zagotovi njen ponovni pregled pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali pred pristojnim telesom, katerega člani so nepristranski in neodvisni.

2. Organ ali telo iz odstavka 1 je pristojno za pregled odločb v zvezi z vrnitvijo iz člena 12(1), vključno z možnostjo začasne odložitve njihove izvršitve, razen če se začasna odložitev že uporablja po nacionalni zakonodaji.“

Madžarsko pravo

Zakon I

14 Člen 33 évi I. törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról (zakon št. I iz leta 2007 o vstopu in prebivanju oseb s pravico do prostega gibanja in prebivanja) z dne 18. decembra 2006 (*Magyar Közlöny* 2007/1.; v nadaljevanju: zakon I) določa:

„Pravica do vstopa in prebivanja oseb, ki spadajo na področje uporabe tega zakona, se lahko v skladu z načelom sorazmernosti omeji le na podlagi osebnega vedenja zadevne osebe, ki pomeni resnično, neposredno in resno grožnjo za javni red, javno varnost, državno varnost ali javno zdravje."

15 Člen 42(1) tega zakona določa:

„Odstranitev s strani policije za tujce se ne sme odrediti zoper državljana države članice [Evropskega gospodarskega prostora (EGP)] ali njegovega družinskega člana, ki:

(a) več kot deset let zakonito prebiva na ozemlju Madžarske,

(b) je mladoleten, razen če je odstranitev v korist mladoletnika."

Zakon II

16 Člen 43 a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (zakon št. II iz leta 2007 o vstopu in prebivanju državljanov tretjih držav) z dne 18. decembra 2006 (*Magyar Közlöny* 2007/1.; v nadaljevanju: zakon II) določa:

„1. Policijski organ za tujce izreče samostojno prepoved vstopa in prebivanja državljanu tretje države, ki prebiva na neznanem kraju ali v tujini,

(a) glede katerega se je Madžarska v skladu z mednarodnim pravom zavezala, da bo spoštovala prepoved vstopa in prebivanja;

(b) čigar prepoved vstopa ali prebivanja je izdal Svet Evropske unije;

(c) čigar vstop in prebivanje posegata v ali ogrožata nacionalno varnost, javno varnost ali javni red;

[…]

3. Pobudo za samostojno prepoved vstopa in prebivanja iz razloga, navedenega v odstavku 1(c), […] lahko sprejmejo tudi organi za vzdrževanje reda, določeni v uredbi vlade, v okviru svojih pristojnosti, da bi izpolnili naloge, povezane z varstvom interesov, opredeljenih v zakonu. Če se samostojna prepoved vstopa in prebivanja ter odstranitev s strani policije za tujce izrečeta iz razlogov, navedenih v odstavku 1(c) […], organi za vzdrževanje reda, določeni v uredbi vlade, v primerih, ki zadevajo njihove naloge in pristojnosti, predlagajo trajanje prepovedi vstopa in prebivanja. Policijski organ za tujce ne more odstopiti od vsebine predloga."

17 Člen 44(1) tega zakona določa:

„Trajanje samostojne prepovedi vstopa in prebivanja v skladu s členom 43(1)(a) in (b) se uskladi s trajanjem obveznosti ali prepovedi, na kateri temelji odločba. Trajanje samostojne prepovedi vstopa in prebivanja na podlagi člena 43(1), od (c) do (f), določi policijski organ za tujce, ki sprejme odločitev, in traja največ tri leta, po potrebi pa se lahko podaljša za največ tri dodatna leta. Prepoved vstopa in prebivanja se takoj odpravi, če razlog, zaradi katerega je bila izrečena, ne obstaja več.“

18 Člen 45(1) navedenega zakona določa:

„1. Pred sprejetjem odločbe o odstranitvi državljana tretje države z dovoljenjem za prebivanje ob upoštevanju njegovih družinskih vezi s strani policije za tujce mora policijski organ za tujce upoštevati te vidike:

(a) trajanje prebivanja;

(b) starost in družinske razmere državljana tretje države ter morebitne posledice njegove odstranitve za njegove družinske člane;

(c) vezi državljana tretje države z Madžarsko in neobstoj odnosov z njegovo državo izvora.“

19 Člen 87/B(4) istega zakona določa:

„Policijski organ za tujce, ki odloča o zadevi, je glede zadevnega strokovnega vprašanja vezan na mnenje specializiranega organa.“

Zakon o spremembah

20 Člen 17 évi CXXXIII. törvény az egyes migrációs tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról (zakon št. CXXXIII iz leta 2018 o spremembah nekaterih zakonov o priseljevanju in drugih povezanih zakonih) z dne 21. decembra 2018 (*Magyar Közlöny* 2018/208.; v nadaljevanju: zakon o spremembah) je začel veljati 1. januarja 2019. Ta člen določa:

„Zakon I se dopolni s členom 94:

‚94. 1. V postopkih v zvezi z državljani tretjih držav, ki so družinski člani madžarskih državljanov, ki so se začeli ali ponovno začeli po začetku veljavnosti [zakona o spremembah], je treba uporabiti določbe zakona II.

[…]

4. Dovoljenje za prebivanje ali dovoljenje za stalno prebivanje državljana tretje države, ki ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali dovoljenje za stalno prebivanje kot družinski član madžarskega državljana, se odvzame:

[…]

(b) če prebivanje državljana tretje države ogroža javni red, javno varnost ali nacionalno varnost Madžarske.

5. Pri strokovnih vprašanjih, opredeljenih v odstavku 4(b), je treba v skladu s pravili iz zakona II o izdaji dovoljenja za prebivanje stopiti v stik z imenovanimi specializiranimi organi, da bi zaprosili za izvedensko mnenje.

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

21 M. D. je državljan tretje države, ki je na Madžarsko prišel leta 2002. V tej državi članici se je naselil s svojo materjo ter s partnerko in njunim mladoletnim otrokom, rojenim leta 2016, ki sta oba madžarska državljana. Te tri osebe so vzdrževani družinski člani M. D. Zadnjenavedeni je delal v pekarni, v kateri je bil poslovodja. Na Madžarskem ima še štiri druge pekarne, svojo družbo pa je ustanovil na Slovaškem.

22 M. D. je bilo 31. maja 2003 podeljeno dovoljenje za prebivanje na madžarskem ozemlju. To dovoljenje za prebivanje je bilo večkrat podaljšano.

23 M. D. je 12. junija 2018 vložil prošnjo za dovoljenje za stalno prebivanje, ki jo je policijski organ za tujce, ki je odločal na prvi stopnji, zavrnil. Ker je bil M. D. obsojen na kazen zapora zaradi kaznivega dejanja omogočanja nezakonitega priseljevanja s ponujanjem pomoči pri nedovoljenem prehodu meje, je ta organ vložil zahtevo na področju nacionalne varnosti, na podlagi katere je Alkotmányvédelmi Hivatal (urad za varstvo ustave, Madžarska) presodil, da je treba ravnanje M. D. šteti za resnično, neposredno in resno grožnjo za nacionalno varnost.

24 Policijski organ za tujce je z odločbo z dne 27. avgusta 2018 ugotovil, da je pravica M. D. do prebivanja prenehala. Ta odločba je bila potrjena z odločbo istega organa, ki je odločal na drugi stopnji, z dne 26. novembra 2018. Ti odločbi sta temeljili na mnenju urada za varstvo ustave, navedenem v prejšnji točki.

25 Policijski organ za tujce je 3. januarja 2019 glede M. D. sprejel odločbo o vrnitvi in mu naložil petletno prepoved vstopa in prebivanja. Vendar je bila ta odločba 18. februarja 2019 preklicana, ker je v nasprotju s členom 42(1) zakona I.

26 Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (upravno in delovno sodišče v Budimpešti, Madžarska) je s sodbo z dne 28. maja 2019 odpravilo odločbo policijskega organa za tujce z dne 26. novembra 2018 in razširilo učinke te odprave na odločbo tega organa z dne 27. avgusta 2018, ker navedeni organ ni dokazal, da so kumulativni pogoji iz člena 33 zakona I izpolnjeni, saj je svojo odločbo oprl na mnenje urada za varstvo ustave, ki v zadevnem postopku ni nastopal kot specializirani organ. Poleg tega policijski organ za tujce ni presojal vseh okoliščin obravnavane zadeve, kar bi moral storiti, čeprav je M. D. pomenil resnično, neposredno in resno grožnjo za javno varnost ali javni red. Navedeno sodišče je istemu organu tudi naložilo, naj v okviru novega postopka presodi vse okoliščine obravnavanega primera, zlasti dejstvo, da sta M. D. in njegova partnerka z mladoletnim otrokom, madžarskim državljanom, na Madžarskem živela družinsko življenje.

27 Policijski organ za tujce je po koncu tega novega postopka z odločbo z dne 29. avgusta 2019 M. D. odvzel njegovo dovoljenje za prebivanje, pri čemer se je oprl na mnenje urada za varstvo ustave in Pest Megyei Rendőr-főkapitányság (glavna policijska postaja za okrožje Pešta, Madžarska), v skladu s katerim osebno vedenje M. D. pomeni resnično, neposredno in resno grožnjo za

nacionalno varnost. Policijski organ za tujce je pri odločanju na drugi stopnji to odločbo potrdil, pri čemer je zlasti poudaril, da v skladu s členom 87/B(4) zakona II, ki se uporablja od začetka veljavnosti zakona o spremembah, tega mnenja ne sme prezreti.

28 Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti, Madžarska) je zavrnilo tožbo, ki jo je M. D. vložil zoper navedeno odločbo.

29 Kúria (vrhovno sodišče, Madžarska) je to sodbo potrdilo, pri čemer je ugotovilo, da predloženi podatki zadostujejo za ugotovitev, da prebivanje M. D. na Madžarskem pomeni resnično in neposredno grožnjo za nacionalno varnost te države članice, in da glede na obstoj te grožnje presoja osebnih okoliščin M. D. ne more pripeljati do pozitivne ocene njegove prošnje.

30 Policijski organ za tujce je 14. oktobra 2020 glede M. D. sprejel odločbo o prepovedi vstopa in prebivanja za obdobje treh let ter v schengenski informacijski sistem (v nadaljevanju: SIS) vnesel razpis ukrepa v zvezi s to prepovedjo.

31 Ta organ je ugotovil, da se za M. D. v skladu s členom 94(1) zakona I, ki je bil v ta zakon vključen z zakonom o spremembah, uporablja zakon II. Prav tako je navedel, da je urad za varstvo ustave predlagal izgon M. D. in sprejetje prepovedi vstopa in prebivanja za obdobje 10 let za to osebo. Navedeni organ je tudi poudaril, da so slovaški organi M. D. izdali dovoljenje za prebivanje za dve leti od 26. februarja 2019.

32 Ob upoštevanju teh elementov je policijski organ za tujce presodil, da ravnanje M. D. pomeni grožnjo za nacionalno varnost Madžarske.

33 Pred odločbo o prepovedi vstopa in prebivanja, sprejeto v zvezi z M. D., ki je navedena v točki 30 te sodbe, ni bila sprejeta odločba o vrnitvi, saj je M. D. 24. septembra 2020 zapustil madžarsko ozemlje.

34 Predložitveno sodišče, pri katerem je M. D. vložil tožbo zoper to odločbo o prepovedi vstopa in prebivanja, na prvem mestu poudarja, da je treba navedeno odločbo, čeprav je bila sprejeta, ko M. D. ni več prebival na Madžarskem, šteti za prepoved vstopa v smislu člena 11 Direktive 2008/115.

35 To sodišče na eni strani navaja, da dovoljenja za prebivanje, ki so ga M. D. izdali slovaški organi, ni bilo mogoče podaljšati zaradi iste odločbe in razpisa ukrepa v zvezi z M. D. v SIS, in na drugi strani, da je na dan vložitve tega predloga za sprejetje predhodne odločbe M. D. prebival v Avstriji in se ni mogel vrniti na Madžarsko, saj je policijski organ za tujce zavrnil izvršitev pravnomočnega sklepa, s katerim je navedeno sodišče odložilo učinke zadevne odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja.

36 Predložitveno sodišče poudarja, na drugem mestu, da se je področje uporabe zakona I s prenosom Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46), raztezalo med drugim na državljane tretjih držav, ki so družinski člani madžarskega državljana, ki ni uresničeval svoje pravice do prostega gibanja. Tako je ta zakon tem državljanom tretjih držav omogočal prebivanje na Madžarskem pod enakimi pogoji kot državljanom tretjih držav, ki so družinski člani državljanov

držav članic EGP, ki so uresničevali pravico do prostega gibanja. Vendar so bili z zakonom o spremembah, ki je začel veljati 1. januarja 2019, državljani tretjih držav, družinski člani madžarskega državljana, izključeni iz področja uporabe zakona I, za njihov vstop in prebivanje pa se je uporabljal zakon II, ki je dotlej urejal le vstop in prebivanje državljanov tretjih držav, ki niso bili družinski člani državljana države članice EGP.

37 V skladu s členom 17 tega zakona o spremembah se zakon II uporablja tudi za postopke, ki so bili, kot v obravnavani zadevi, ponovno začeti po začetku veljavnosti navedenega zakona o spremembah. Na podlagi tega zakona II pa se lahko dovoljenje za prebivanje ali za stalno prebivanje državljanu tretje države odvzame lažje kot na podlagi zakona I, zlasti kadar ravnanje tega državljana ogroža javni red, javno varnost ali državno varnost Madžarske. Tako je treba v takem primeru odrediti odstranitev zadevnega državljana tretje države, ne da bi se upoštevale družinske ali osebne okoliščine tega državljana.

38 Predložitveno sodišče pa med drugim navaja, da je Sodišče v sodbi z dne 11. marca 2021, État belge (Vrnitev enega od mladoletnikovih staršev) (C-112/20, EU:C:2021:197), razsodilo, da člen 5 Direktive 2008/115 v povezavi s členom 24 Listine državam članicam nalaga, da pred sprejetjem odločbe o vrnitvi, ki jo spremlja prepoved vstopa, ustrezno upošteva otrokovo korist, tudi če naslovnik te odločbe ni mladoletnik, ampak njegov oče.

39 Predložitveno sodišče na tretjem mestu poudarja, da madžarska državljana, ki sta družinska člana M. D., nista uresničevala pravice do prostega gibanja v Evropski uniji in da zato M. D. izvedene pravice do prebivanja ne more utemeljiti niti na podlagi Direktive 2004/38 niti na podlagi člena 21 PDEU.

40 Vendar to sodišče opozarja, da morajo v primeru takojšnje izvršitve odstranitve državljana tretje države, odrejene iz razlogov nacionalne varnosti, tudi družinski člani tega državljana, ki imajo, kot v obravnavanem primeru, državljanstvo Unije, zapustiti madžarsko ozemlje, saj bi bila v nasprotnem primeru enotnost družine trajno prekinjena, ker razlog, povezan z nacionalno varnostjo, nasprotuje tudi izdaji vizuma. Navedeno sodišče pa opozarja, da lahko zavrnitev podelitve pravice do prebivanja državljanu tretje države ogrozi polni učinek državljanstva Unije, če med tem državljanom tretje države in državljanom Unije, njegovim družinskim članom, obstaja tako razmerje odvisnosti, ki bi pripeljalo do tega, da bi bil zadnjenavedeni prisiljen spremljati navedenega državljana tretje države, ki je njegov družinski član, in zapustiti ozemlje Unije.

41 Isto sodišče ugotavlja, da nobena določba madžarskega prava ne določa, da je treba pred sprejetjem odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja glede državljanov tretjih držav, ki nimajo dovoljenja za prebivanje, preučiti osebne in družinske okoliščine. M. D. je zato v slabšem položaju ne le kot državljani tretjih držav, družinski člani državljana Unije, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, ampak tudi kot državljani tretjih držav, ki niso družinski člani državljana Unije, saj položaj teh zadnjenavedenih državljanov tretjih držav urejajo direktive, prenesene z zakonom II, ki pa se ne uporabljajo za državljane tretjih držav, ki so, kot M. D., družinski člani državljana Unije.

42 Na četrtem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje, ali v primeru, v katerem nova madžarska ureditev ne bi bila združljiva s pravom Unije, in če ni druge posebne nacionalne zakonodaje, lahko upošteva člen 42(1) zakona I, ki se je za M. D. uporabljal do 1. januarja 2019, ali pa mu ni treba upoštevati nacionalnega prava in lahko svojo odločbo utemelji neposredno na Direktivi 2008/115.

43 Nazadnje, to sodišče meni, da ne obstaja sodna praksa Sodišča v zvezi z zavrnitvijo policijskega organa za tujce, da izvrši sklep, kakršen je ta, s katerim je odredil odlog izvršitve odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja, sprejete v zvezi z M. D., ki je navedena v točki 30 te sodbe.

44 V teh okoliščinah je Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člena 5 in 11 Direktive [2008/115] ter člen 20 PDEU v povezavi s členi 7, 20, 24 in 47 Listine razlagati tako, da nasprotujejo praksi države članice, ki izvajanje zakonodajne reforme razširja tudi na ponovljene sodne postopke, odrejene v sporih, ki so se začeli prej, zaradi česar za državljana tretje države, ki je družinski član državljana Unije, velja postopkovna ureditev, ki je veliko bolj neugodna v smislu, da izgubi status osebe, zoper katero se vrnitev ne sme odrediti niti iz razlogov javnega reda, javne varnosti ali nacionalne varnosti, ki ga je pridobil na podlagi dolžine svojega prebivanja do takrat; da se mu nato zavrne njegova prošnja za dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi istega dejanskega položaja in iz razlogov nacionalne varnosti; da se mu odvzame dovoljenje za prebivanje, ki mu je bilo izdano, in se mu nato odredi prepoved vstopa in prebivanja, ne da bi se v katerem od postopkov pretehtale njegove osebne in družinske okoliščine – v tem okviru zlasti dejstvo, da skrbi za mladoletnega madžarskega državljana – kar so odločitve, katerih posledica je bodisi razdor enotnosti družine bodisi da morajo državljani Unije, ki so družinski člani državljana tretje države, med njimi mladoletni sin, zapustiti ozemlje države članice?

2. Ali je treba člena 5 in 11 Direktive 2008/115 ter člen 20 PDEU v povezavi s členoma 7 in 24 Listine razlagati tako, da nasprotujejo praksi države članice, v skladu s katero se osebne in družinske okoliščine državljana tretje države ne preučijo, preden se mu naloži prepoved vstopa in prebivanja, ter se zatrjuje, da prebivanje te osebe, družinskega člana državljana Unije, pomeni resnično, neposredno in resno grožnjo za nacionalno varnost države?

Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje pritrdilen:

3. Ali je treba člen 20 PDEU in člena 5 in 11 Direktive 2008/115 v povezavi s členoma 20 in 47 Listine ter uvodno izjavo 22 Direktive 2008/115, ki kot primarno skrb določa obveznost upoštevanja koristi otroka, in uvodno izjavo 24 te direktive, ki zahteva, da se zagotavljajo temeljne pravice in načela, določena v Listini, razlagati tako, da če nacionalno sodišče, sklicujoč se na odločitev Sodišča Evropske unije, odloči, da je pravo države članice ali praksa organov za tujce, ki temelji na navedenem pravu, v nasprotju s pravom Unije, lahko navedeno sodišče, ko preučuje pravno podlago prepovedi vstopa in prebivanja, upošteva kot pridobljeno pravico tožeče stranke v tej zadevi dejstvo, da je tožeča stranka na podlagi ureditve iz [zakona I] izpolnila vse pogoje za uporabo člena 42 tega zakona, in sicer več kot deset let zakonitega prebivanja na Madžarskem, ali pa mora navedeno sodišče, ko preverja obrazložitev izdaje prepovedi vstopa in prebivanja, utemeljiti upoštevanje družinskih in osebnih okoliščin neposredno na členu 5 Direktive 2008/115 ob neobstoju določb v zvezi s tem v [zakonu II]?

4. Ali je s pravom Unije, zlasti s pravico do učinkovitega pravnega sredstva, zagotovljeno v členu 13 Direktive 2008/115, in s pravico do nepristranskega sodišča iz člena 47 Listine, združljiva praksa države članice, v skladu s katero v okviru postopka, ki ga je z uresničevanjem svoje pravice do vložitve tožbe začel državljan tretje države, družinski član državljana Unije, organi za tujce ne izvršijo pravnomočne sodbe, ki odreja takojšnje sodno varstvo glede izvajanja odločbe [navedenih organov], ter zatrjujejo, da so v schengenski informacijski sistem (SIS II) že posredovali razpis v zvezi s prepovedjo vstopa in prebivanja, zaradi česar državljan

tretje države, družinski član državljana Unije, ne more osebno uresničevati pravice do pravnega sredstva niti vstopiti na Madžarsko, dokler traja postopek, preden se izda dokončna odločba v zadevi, ki se nanaša nanj?“

Postopek pred Sodiščem

45 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta zadeva obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, določenem v členu 107 Poslovnika Sodišča.

46 Peti senat je z odločbo z dne 16. septembra 2021 na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da se predlogu, naj se ta zadeva obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ne ugodi.

47 Predsednik Sodišča je 1. oktobra 2021 odločil, da bo ta zadeva v skladu s členom 53(3) Poslovnika Sodišča obravnavana prednostno.

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

48 Madžarska vlada meni, da je treba vprašanja za predhodno odločanje razglasiti za nedopustna, ker se nanašajo, prvič, na ugotovitev, ali pravo Unije nasprotuje odvzemu pravice M. D. do prebivanja na madžarskem ozemlju, čeprav ta odvzem ni predmet spora, ki ga obravnava predložitveno sodišče, in drugič, na razlago Direktive 2008/115, čeprav odločba o prepovedi vstopa in prebivanja iz postopka v glavni stvari ne spada na področje uporabe te direktive, saj je bila sprejeta po tem, ko je M. D. zapustil madžarsko ozemlje.

49 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalno sodišče postavi v pravnem in dejanskem okviru, ki ga je pristojno opredeliti samo in katerega pravilnost Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko odločanje o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga vloži nacionalno sodišče, zavrne le, če zahtevana razlaga prava Unije očitno nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če gre za hipotetičen problem ali če Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko koristno odgovorilo na postavljena vprašanja (sodba z dne 8. novembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Preizkus pridržanja po uradni dolžnosti), C-704/20 in C-39/21, EU:C:2022:858, točka 61 in navedena sodna praksa).

50 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in odgovora predložitvenega sodišča na zahtevo za informacije, ki mu je bila poslana, razvidno, prvič, da mora to sodišče preveriti le zakonitost odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja, sprejete glede M. D., ker je odločba, s katero je bila temu državljanu tretje države odvzeta pravica do prebivanja na madžarskem ozemlju, postala pravnomočna, in drugič, da ta prepoved vstopa in prebivanja velja za celotno ozemlje Unije.

51 Iz tega izhaja, kot trdi madžarska vlada, da so vprašanja za predhodno odločanje za rešitev spora o glavni stvari uporabna le v delu, v katerem se nanašajo na odločbo o prepovedi vstopa in prebivanja, ki velja za M. D., in da so zato dopustna le v tem delu.

52 Nasprotno pa je treba v zvezi s koristnostjo razlage Direktive 2008/115 v okviru spora o glavni stvari opozoriti, da kadar – kot v obravnavani zadevi – ni očitno, da razlaga določbe prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, se ugovor, ki se nanaša na neuporabo te določbe v postopku v glavni stvari, ne nanaša na dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, temveč na vsebino vprašanj (glej v tem smislu sodbo z dne 14. julija 2022, ASADE, C-436/20, EU:C:2022:559, točka 41 in navedena sodna praksa).

Vsebinska presoja

Prvo in drugo vprašanje

53 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 20 PDEU ter člena 5 in 11 Direktive 2008/115 v povezavi s členi 7, 20, 24 in 47 Listine razlagati tako, da nasprotujejo temu, da država članica sprejme odločbo o prepovedi vstopa na ozemlje Unije glede državljana tretje države, družinskega člana državljana Unije, ki je državljan te države članice in ki ni nikoli uresničeval svoje pravice do prostega gibanja, ker ravnanje tega državljana tretje države pomeni resnično, neposredno in resno grožnjo za nacionalno varnost navedene države članice, ne da bi se preučile osebne in družinske okoliščine navedenega državljana tretje države.

54 Najprej je treba poudariti, da madžarska vlada meni, da madžarska zakonodaja, ki se uporablja, omogoča, da se v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, upoštevajo osebne in družinske okoliščine državljana tretje države, preden se zanj sprejme odločba o prepovedi vstopa na ozemlje Unije.

55 Ob tem, kot je bilo opozorjeno v točki 49 te sodbe, nacionalno sodišče vprašanja v zvezi z razlago prava Unije zastavi v pravnem in dejanskem okviru, ki ga opredeli samo in katerega pravilnost Sodišče ne preizkuša. Zato je treba preizkus predloga za sprejetje predhodne odločbe opraviti glede na razlago nacionalnega prava, ki jo je podalo predložitveno sodišče, ne pa glede na razlago, ki jo je navedla vlada države članice (sodba z dne 20. oktobra 2022, Centre public d'action sociale de Liège (Preklic ali zadržanje odločbe o vrnitvi), C-825/21, EU:C:2022:810, točka 35).

56 Iz tega sledi, da je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti izhajajoč iz predpostavke, ki pa jo mora preveriti predložitveno sodišče, da nacionalno pravo v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ne omogoča upoštevanja osebnih in družinskih okoliščin zadevnega državljana tretje države pred sprejetjem odločbe o prepovedi vstopa na ozemlje Unije v zvezi z njim.

– *Člen 20 PDEU*

57 Na prvem mestu je treba opozoriti, da člen 20 PDEU nasprotuje nacionalnim ukrepom, katerih učinek je, da državljanom Unije preprečujejo dejansko uresničevanje pravic, ki so jim podeljene zaradi statusa državljana Unije (sodbi z dne 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, točka 42, in z dne 27. februarja 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Zakonec državljana Unije), C-836/18, EU:C:2020:119, točka 37).

58 V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da obstajajo zelo posebni položaji, v katerih je treba kljub dejstvu, da sekundarne zakonodaje o pravici do prebivanja državljanov tretjih držav ni mogoče uporabiti in da zadevni državljan Unije ni uresničeval pravice do prostega gibanja, pravico do

prebivanja vseeno priznati državljanu tretje države, družinskemu članu tega državljana Unije, saj bi bil sicer državljanstvu Unije odvzet polni učinek, če bi bil zaradi zavrnitve te pravice navedeni državljan Unije dejansko prisiljen zapustiti ozemlje Unije kot celoto in bi bil tako prikrajšan za učinkovito uživanje bistva pravic, podeljenih s statusom državljana Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, točki 43 in 44, in z dne 5. maja 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Prebivanje družinskega člana – Nezadostna sredstva), C-451/19 in C-532/19, EU:C:2022:354, točka 45).

59 Vendar lahko zavrnitev podelitve pravice do prebivanja državljanu tretje države ogrozi polni učinek državljanstva Unije samo takrat, kadar med tem državljanom tretje države in državljanom Unije, njegovim družinskim članom, obstaja tako razmerje odvisnosti, da povzroči, da je ta državljan Unije prisiljen spremljati zadevnega državljana tretje države in zapustiti ozemlje Unije v celoti (sodbi z dne 8. maja 2018, K. A. in drugi (Združitev družine v Belgiji), C-82/16, EU:C:2018:308, točka 52 in z dne 5. maja 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Prebivanje družinskega člana – Nezadostna sredstva), C-451/19 in C-532/19, EU:C:2022:354, točka 46 in navedena sodna praksa).

60 Na drugem mestu, tako kot zavrnitev ali izguba pravice do prebivanja na ozemlju države članice lahko prepoved vstopa na ozemlje Unije, ki je naložena državljanu tretje države, družinskemu članu državljana Unije, temu državljanu prepreči dejansko uresničevanje bistvene vsebine pravic, ki so mu podeljene z njegovim statusom, če ta prepoved vstopa zaradi razmerja odvisnosti, ki obstaja med tema osebama, dejansko prisili navedenega državljana, da zapusti ozemlje Unije kot celoto, da bi spremljal družinskega člana, državljana tretje države, zoper katerega je bila sprejeta navedena prepoved (glej po analogiji sodbo z dne 13. septembra 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, točka 32).

61 V obravnavani zadevi imata mladoletni otrok M. D. in njegova mati kot državljana Unije pravice, določene v členu 20 PDEU. Zato ni mogoče *a priori* izključiti, da prepoved vstopa in prebivanja, ki je naložena M. D., pripelje do tega, da je tema državljanoma Unije res onemogočeno dejansko uresničevanje bistvene vsebine pravic, ki jih imata zaradi svojega statusa državljana Unije. Tako bi bilo, če bi med M. D. in njegovim mladoletnim otrokom ali njegovo partnerko obstajalo razmerje odvisnosti za uporabo člena 20 PDEU, kot ga je razlagalo Sodišče, zaradi katerega bi bila tudi ta mladoletni otrok ali partnerka dejansko prisiljena zapustiti ozemlje Unije (glej zlasti sodbi z dne 8. maja 2018, K. A. in drugi (Združitev družine v Belgiji), C-82/16, EU:C:2018:308, točke 65 in od 71 do 75, in z dne 5. maja 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Prebivanje družinskega člana – Nezadostna sredstva), C-451/19 in C-532/19, EU:C:2022:354, točke 56 in od 64 do 69).

62 V zvezi s tem je treba pojasniti, da je po mnenju predložitvenega sodišča M. D. imel pravico do prebivanja na Slovaškem na dan, ko mu je bilo odvzeto dovoljenje za prebivanje na madžarskem ozemlju. Zato zaradi takega odvzema mladoletni otrok M. D. in njegova partnerka, mati tega otroka, očitno nista bila prisiljena zapustiti ozemlja Unije v celoti, saj nič ne kaže na to, da ta državljana Unije ne bi mogla zakonito prebivati na Slovaškem.

63 Na podlagi informacij, ki jih ima Sodišče, torej ni gotovo, da bi madžarski organi z odvzemom dovoljenja za prebivanje M. D. lahko kršili člen 20 PDEU (glej po analogiji sodbo z dne 10. oktobra 2013, Alokpa in Moudoulou, C-86/12, EU:C:2013:645, točki 34 in 35).

64 S sprejetjem odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja iz postopka v glavni stvari, katere učinki imajo evropsko razsežnost, pa so madžarski organi M. D. odvzeli vsakršno pravico do prebivanja na ozemlju vseh držav članic (glej v tem smislu sodbo z dne 16. januarja 2018, E, C-240/17, EU:C:2018:8, točka 42).

65 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da država članica ne sme prepovedati vstopa na ozemlje Unije državljanu tretje države, čigar družinski član je državljan Unije, ki je državljan te države članice in ki nikoli ni uresničeval pravice do prostega gibanja, ne da bi se preveril obstoj razmerja odvisnosti, kakor je opisano v členu 61 te sodbe, med tem državljanom tretje države in tem družinskim članom. Nasprotno, pristojni nacionalni organi morajo med drugim na podlagi elementov, ki jih morata imeti zadevni državljan tretje države in zadevni državljan Unije možnost predložiti, in po potrebi potrebnih poizvedb presoditi, ali med tema osebama obstaja tako razmerje odvisnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Zakonec državljana Unije), C-836/18, EU:C:2020:119, točka 53).

66 Na tretjem mestu je treba navesti, da je bila M. D. pravica do prebivanja na madžarskem ozemlju odvzeta zato, ker je njegovo ravnanje pomenilo resnično, neposredno in resno grožnjo za nacionalno varnost, in da je sprejetje odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja na ozemlju Unije glede njega temeljilo na enakem razlogu.

67 V tem delu je treba spomniti, da lahko države članice pod nekaterimi pogoji za družinskega člana državljana Unije iz točke 58 te sodbe zaradi zagotavljanja vzdrževanja javnega reda ali varovanja javne varnosti odstopijo od izvedene pravice do prebivanja, ki izhaja iz člena 20 PDEU. Tako je lahko, kadar državljan tretje države pomeni resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo za javni red ali javno ali nacionalno varnost (glej v tem smislu sodbo z dne 8. maja 2018, K. A. in drugi (Združitev družine v Belgiji), C-82/16, EU:C:2018:308, točka 92 in navedena sodna praksa).

68 Vendar uporaba takega odstopanja, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 103 sklepnih predlogov, ne more temeljiti le na predkaznovanosti zadevnega državljana tretje države. Glede na okoliščine primera lahko izhaja le iz konkretne presoje vseh upoštevnih okoliščin obravnavanega primera ob upoštevanju načela sorazmernosti, temeljnih pravic, katerih spoštovanje zagotavlja Sodišče, in med drugim koristi mladoletnega otroka, državljana Unije. Tako lahko pristojni nacionalni organ upošteva zlasti resnost storjenih kaznivih dejanj in stopnjo strogosti teh obsodb ter obdobje med datumom njihove razglasitve in datumom odločitve tega organa. Če razmerje odvisnosti med navedenim državljanom tretje države in mladoletnim državljanom Unije izhaja iz tega, da je prvi oče drugega, je treba upoštevati tudi starost, zdravstveno stanje ter družinske in ekonomske razmere tega mladoletnega državljana Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 5. maja 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Prebivanje družinskega člana – Nezadostna sredstva), C-451/19 in C-532/19, EU:C:2022:354, točka 53 in navedena sodna praksa).

69 Zato lahko zadevna država članica, če se med zadevnim državljanom tretje države in njegovim družinskim članom, državljanom Unije, ugotovi razmerje odvisnosti, kot je opisano v točki 61 te sodbe, temu državljanu tretje države prepove vstop in prebivanje na ozemlju Unije iz razlogov javnega reda ali nacionalne varnosti šele po tem, ko je upoštevala vse upoštevne okoliščine in zlasti, glede na primer, korist njegovega mladoletnega otroka, državljana Unije.

70 Iz vseh zgornjih preudarkov izhaja, da člen 20 PDEU nasprotuje temu, da država članica sprejme odločbo o prepovedi vstopa na ozemlje Unije glede državljana tretje države, družinskega člana državljana Unije, ki je državljan te države članice in ki ni nikoli uresničeval svoje pravice do prostega gibanja, ne da bi predhodno preučila, ali med tema osebama obstaja razmerje

odvisnosti, zaradi katerega bi bil ta državljan Unije dejansko prisiljen zapustiti ozemlje Unije kot celoto, da bi spremljal tega družinskega člana, in če je odgovor pritrdilen, ali razlogi, zaradi katerih je bila ta odločba sprejeta, dovoljujejo odstopanje od izvedene pravice do prebivanja tega državljana tretje države.

– *Direktiva 2008/115*

71 Na prvem mestu je treba preučiti, ali odločba o prepovedi vstopa na celotno ozemlje Unije, ki jo sprejme država članica v zvezi z državljanom tretje države, spada na področje uporabe Direktive 2008/115, če je ta odločba, kot v obravnavani zadevi, izdana po tem, ko je ta državljan zapustil ozemlje te države članice, ne da bi bila v zvezi z njim sprejeta kakršna koli odločba o njegovi vrnitvi.

72 V zvezi s tem, prvič, iz uvodne izjave 2 Direktive 2008/115 izhaja, da je njen cilj uvedba učinkovite politike odstranitve in repatriacije, ki temelji na skupnih standardih, da se zadevne osebe vrnejo na human način in ob polnem spoštovanju njihovih temeljnih pravic in dostojanstva. Direktiva 2008/115, kot izhaja iz njenega naslova in člena 1, zato določa „skupne standarde in postopke“, ki jih mora uporabiti vsaka država članica za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (sodba z dne 8. maja 2018, K. A. in drugi (Združitev družine v Belgiji), C-82/16, EU:C:2018:308, točka 100 in navedena sodna praksa).

73 Ob upoštevanju izjem iz člena 2(2) Direktive 2008/115, ki se očitno ne uporabljajo v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, se ta direktiva uporablja za vse državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na ozemlju države članice. Poleg tega, kadar se za državljana tretje države uporablja navedena direktiva, se morajo poleg tega zanj načeloma uporabiti skupni standardi in postopki iz te direktive za njegovo vrnitev, in to dokler se njegovo prebivanje glede na okoliščine primera ne uredi tako, da je v skladu s predpisi (sodba z dne 22. novembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Odstranitev – Medicinska konoplja), C-69/21, EU:C:2022:913, točka 52 in navedena sodna praksa).

74 Člen 6(1) Direktive 2008/115 določa, da mora biti po tem, ko je ugotovljena nezakonitost prebivanja, zoper vsakega državljana tretje države, brez poseganja v izjeme iz odstavkov od 2 do 5 tega člena in ob strogem spoštovanju zahtev, določenih v členu 5 te direktive, sprejeta odločba o vrnitvi, v kateri mora biti med tretjimi državami iz člena 3, točka 3, Direktive 2008/115 opredeljena tista, v katero ga je treba odstraniti (sodba z dne 22. novembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Odstranitev – Medicinska konoplja), C-69/21, EU:C:2022:913, točka 53 in navedena sodna praksa).

75 Iz tega člena 6(2) Direktive 2008/115 pa izhaja, da je treba državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju ene države članice, pri čemer ima pravico do prebivanja v drugi državi članici, dovoliti, da odide v zadnjenavedeno državo članico, ne pa zoper njega takoj sprejeti odločbo o vrnitvi, razen če se to ne zahteva zaradi javnega reda ali nacionalne varnosti (sodba z dne 24. februarja 2021, M in drugi (Predaja v državo članico), C-673/19, EU:C:2021:127, točka 35).

76 Nazadnje, države članice morajo na podlagi člena 11(1) Direktive 2008/115 sprejeti odločbo o prepovedi vstopa, kadar državljan tretje države, ki mu je bila izdana odločba o vrnitvi, ni spoštoval svoje obveznosti vrnitve ali kadar mu ni bilo odobreno obdobje za prostovoljni odhod, do česar v skladu s členom 7(4) te direktive lahko pride, kadar zadevna oseba ogroža javni red,

javno varnost ali državno varnost (sodba z dne 8. maja 2018, K. A. in drugi (Združitev družine v Belgiji), C-82/16, EU:C:2018:308, točka 86). V drugih primerih iz tega člena 11(1) izhaja, da lahko države članice takim odločbam o vrnitvi priložijo tako prepoved vstopa.

77 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je prepoved vstopa sredstvo za povečanje učinkovitosti politike Unije na področju vračanja, in sicer z zagotavljanjem, da se državljan tretje države, čigar prebivanje ni zakonito, neko obdobje po svoji odstranitvi ne more več zakonito vrniti na ozemlje držav članic (sodba z dne 17. septembra 2020, JZ (Zaporna kazen v primeru prepovedi vstopa), C-806/18, EU:C:2020:724, točka 32).

78 Drugič, okoliščina, da – kot v obravnavani zadevi – za državljana tretje države velja odločba o prepovedi vstopa, ne da bi bil pred tem naslovnik odločbe o vrnitvi, ne pomeni nujno, da ta odločba o prepovedi vstopa ne spada na področje uporabe Direktive 2008/115.

79 Iz člena 3, točka 6, in člena 11(1) Direktive 2008/115 res izhaja, da odločbe o prepovedi vstopa v zvezi z državljanom tretje države načeloma ni mogoče sprejeti brez sprejetja odločbe o vrnitvi v zvezi s tem državljanom.

80 Vendar je v obravnavanem primeru iz predložitvene odločbe razvidno, da je bila odločba, s katero je Madžarska M. D. prepovedala vstop na ozemlje Unije, ker je njegovo ravnanje pomenilo resnično, neposredno in resno grožnjo za nacionalno varnost te države članice, sprejeta kot nadaljevanje odločbe, s katero mu je navedena država članica iz enakega razloga odvzela pravico do prebivanja na ozemlju iste države članice.

81 Iz člena 6(2) Direktive 2008/115 pa izhaja, da mora v takem primeru država članica, v kateri državljan tretje države nezakonito prebiva, zoper njega sprejeti odločbo o vrnitvi, tudi če ima ta pravico do prebivanja v drugi državi članici (glej v tem smislu sodbo z dne 16. januarja 2018, E, C-240/17, EU:C:2018:8, točka 48).

82 V zvezi s tem ni upoštevno, da je, kot je trdila madžarska vlada, neobstoj take odločbe o vrnitvi v obravnavanem primeru mogoče pojasniti z zapletenostjo postopka odločanja, uvedenega z nacionalno ureditvijo. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča se namreč država članica ne more sklicevati na določbe, prakso ali okoliščine svojega notranjega pravnega reda, da bi upravičila nespoštovanje obveznosti, ki zanjo izhajajo iz prava Unije (sodbi z dne 8. septembra 2010, Carmen Media Group, C-46/08, EU:C:2010:505, točka 69, in z dne 25. februarja 2021, Komisija/Španija (Direktiva o osebnih podatkih – Kazensko področje), C-658/19, EU:C:2021:138, točka 19 in navedena sodna praksa).

83 Zato bi bilo v nasprotju s ciljem in splošno sistematiko Direktive 2008/115, če bi se štelo, da odločba o prepovedi vstopa na ozemlje Unije, sprejeta v zvezi z državljanom tretje države iz razloga varovanja nacionalne varnosti, ne spada na področje uporabe te direktive, ker zoper tega državljana tretje države predhodno ni bila izdana odločba o vrnitvi.

84 Če bi se v takem primeru štelo, da se Direktiva 2008/115 ne uporablja za to odločbo o prepovedi vstopa, bi se navedenemu državljanu tretje države neupravičeno odvzela materialnopravna in postopkovna jamstva, ki jih morajo države članice na podlagi te direktive spoštovati, kadar nameravajo sprejeti tako odločbo o prepovedi vstopa.

85 Take ugotovitve ni mogoče ovreči s sodbo z dne 3. junija 2021, Westerwaldkreis (C-546/19, EU:C:2021:432), ker se je položaj iz zadeve, v kateri je bila izdana navedena sodba, razlikoval od položaja iz postopka v glavni stvari. Odločba o prepovedi vstopa, obravnavana v navedeni sodbi, je bila namreč ohranjena, čeprav je bila odločba o vrnitvi, ki ji je bila priložena ta odločba o prepovedi vstopa, odpravljena.

86 Tretjič, okoliščina, da državljan tretje države na dan, ko je bila glede njega sprejeta odločba o prepovedi vstopa in prebivanja, ni več nezakonito prebival na ozemlju države članice, ki je sprejela to odločbo, prav tako ne zadostuje za izključitev te odločbe s področja uporabe Direktive 2008/115.

87 Na eni strani je namreč namen take odločbe o prepovedi, kot je bilo navedeno v točki 77 te sodbe, zadevnemu državljanu tretje države preprečiti, da se vrne na ozemlje Unije, potem ko ga je zapustil. Čeprav na drugi strani člen 6(6) Direktive 2008/115 dopušča, da se hkrati sprejmeta odločba o vrnitvi in odločba o prepovedi vstopa, pa ta določba tega nikakor ne nalaga. Zato ne zadostuje, da je odločba o prepovedi vstopa sprejeta po odhodu državljana tretje države z ozemlja države članice, da ta odločba o prepovedi samodejno ne bi spadala na področje uporabe te direktive.

88 Zato je treba šteti, da je treba odločbo o prepovedi vstopa, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, šteti za prepoved vstopa v smislu člena 11 Direktive 2008/115 in da je njeno sprejetje odvisno od spoštovanja jamstev, določenih s to direktivo.

89 Na drugem mestu, člen 5 Direktive 2008/115, ki je splošno pravilo, zavezujoče za države članice, takoj ko prenesejo to direktivo (sodba z dne 22. novembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Odstranitev – Medicinska konoplja), C-69/21, EU:C:2022:913, točka 55), tem nalaga, da ustrezno upoštevajo otrokovo korist, družinsko življenje in zdravstveno stanje zadevnega državljana tretje države. Zato je taka obveznost naložena tudi njim, kadar nameravajo sprejeti odločbo o prepovedi vstopa v smislu člena 11 navedene direktive.

90 Prav tako je treba pojasniti, da na podlagi tega člena 5 države članice ustrezno upoštevajo otrokovo korist preden sprejmejo odločbo o prepovedi vstopa, tudi kadar naslovnik te odločbe ni mladoletna oseba, ampak njen oče (glej v tem smislu sodbo z dne 11. marca 2021, État belge (Vrnitev enega od mladoletnikovih staršev) (C-112/20, EU:C:2021:197, točka 43).

91 Zato navedeni člen 5 nasprotuje temu, da se odločba o prepovedi vstopa v smislu člena 11 Direktive 2008/115 sprejme v zvezi z državljanom tretje države, ne da bi se predhodno upoštevalo njegovo zdravstveno stanje ter po potrebi njegovo družinsko življenje in korist njegovega mladoletnega otroka.

92 Iz vseh zgornjih preudarkov izhaja, da je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti:

– člen 20 PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica sprejme odločbo o prepovedi vstopa na ozemlje Unije glede državljana tretje države, družinskega člana državljana Unije, ki je državljan te države članice in ki ni nikoli uresničeval svoje pravice do prostega gibanja, ne da bi predhodno preučila, ali med tema osebama obstaja razmerje odvisnosti, zaradi katerega bi bil ta državljan Unije dejansko prisiljen zapustiti to ozemlje v celoti, da bi spremljal tega družinskega člana, in če je odgovor pritrdilen, ali razlogi, zaradi katerih je ta odločba sprejeta, omogočajo odstopanje od izvedene pravice tega državljana tretje države do prebivanja;

– člen 5 Direktive 2008/115 je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da se zoper državljana tretje države, ki bi moral biti naslovnik odločbe o vrnitvi, takoj po sprejetju odločbe, s katero mu je bila iz razlogov, povezanih z nacionalno varnostjo, odvzeta pravica do prebivanja na ozemlju zadevne države članice, izda odločba o prepovedi vstopa na ozemlje Unije, ki je bila sprejeta iz enakih razlogov, ne da bi se predhodno upoštevalo njegovo zdravstveno stanje ter po potrebi njegovo družinsko življenje in korist njegovega mladoletnega otroka.

Tretje vprašanje

93 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 20 PDEU ter člena 5 in 13 Direktive 2008/115 v povezavi s členoma 20 in 47 Listine razlagati tako, da se nacionalno sodišče, kadar odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o prepovedi vstopa, sprejeto na podlagi nacionalne ureditve, ki ni združljiva s tem členom 5, lahko opre na prejšnjo nacionalno zakonodajo ali pa mora neposredno uporabiti navedeni člen 5.

94 Na prvem mestu, iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da se lahko posamezniki v vseh primerih, v katerih se določbe direktive z vidika vsebine izkažejo za nepogojne in dovolj natančne, nanje sklicujejo pred nacionalnimi sodišči zoper državo, če ta direktive ni prenesla v nacionalno pravo v roku ali če je ni prenesla pravilno (sodbi z dne 5. oktobra 2004, Pfeiffer in drugi, od C-397/01 do C-403/01, EU:C:2004:584, točka 103, in z dne 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Neposredni učinek), C-205/20, EU:C:2022:168, točka 17 in navedena sodna praksa).

95 Določba prava Unije je, na eni strani, brezpogojna, če določa obveznost, ki ne vsebuje nobenega pogoja, in njena izvršitev ali učinki niso odvisni od nobenega akta institucij Unije ali držav članic, ter, na drugi strani, dovolj natančna, da se nanjo lahko sklicuje upravičenec in jo uporabi sodišče, če določa obveznost z enopomenskimi izrazi. Poleg tega, tudi če direktiva državam članicam dopušča določeno diskrecijsko pravico pri sprejemanju pravil za njeno izvajanje, pa je mogoče za določbo te direktive šteti, da je brezpogojna in natančna, ker državam članicam z enopomenskimi izrazi nalaga obveznost rezultata in zanjo ne velja nikakršen pogoj glede uporabe pravila, ki ga navaja (sodbi z dne 19. januarja 1982, Becker, 8/81, EU:C:1982:7, točka 25, in z dne 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Neposredni učinek), C-205/20, EU:C:2022:168, točki 18 in 19 in navedena sodna praksa).

96 V obravnavani zadevi vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, temelji na predpostavki, da je madžarski zakonodajalec kršil jamstva iz člena 5 Direktive 2008/115, ker od pristojnega nacionalnega organa ni zahteval, naj ustrezno upošteva zdravstveno stanje zadevnega državljana tretje države ter po potrebi njegovo družinsko življenje in korist njegovega otroka, preden je za tega državljana sprejel prepoved vstopa iz razlogov, povezanih z nacionalno varnostjo.

97 V zvezi s tem je treba poudariti, da člen 5 Direktive 2008/115 državam članicam nalaga, da pri izvajanju te direktive ustrezno upoštevajo te elemente, zato je ta člen 5 dovolj natančen in brezpogojen, da se šteje, da ima neposredni učinek. Posameznik se torej lahko sklicuje na navedeni člen, uporabljajo pa ga upravni organi in sodišča držav članic.

98 Natančneje, kadar država članica prekorači svojo diskrecijsko pravico s sprejetjem ureditve, ki ne zagotavlja, da bo pristojni nacionalni organ ustrezno upošteval zdravstveno stanje zadevnega državljana tretje države ter po potrebi njegovo družinsko življenje in korist njegovega otroka,

mora imeti ta državljan možnost, da se zoper tako ureditev neposredno sklicuje na člen 5 navedene direktive (glej po analogiji sodbo z dne 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Neposredni učinek), C-205/20, EU:C:2022:168, točka 30).

99 Na drugem mestu je treba opozoriti, da za zagotovitev učinkovitosti vseh določb prava Unije načelo primarnosti nacionalnim sodiščem med drugim nalaga, da nacionalno pravo razlagajo čim bolj v skladu s pravom Unije. Vendar ima obveznost skladne razlage nacionalnega prava nekatere omejitve in zlasti ne more biti podlaga za razlago nacionalnega prava *contra legem* (sodbi z dne 16. junija 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, točka 47, in z dne 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Neposredni učinek), C-205/20, EU:C:2022:168, točki 35 in 36 ter navedena sodna praksa).

100 Opozoriti je tudi treba, da načelo primarnosti nacionalnemu sodišču, ki mora v okviru svojih pristojnosti uporabiti določbe prava Unije, nalaga obveznost, da če ne more podati razlage nacionalne ureditve, ki bi bila v skladu z zahtevami prava Unije, zagotovi polni učinek zahtev tega prava v sporu, ki mu je predložen, pri čemer lahko po potrebi odloči, da ne bo uporabilo nacionalne ureditve ali prakse, tudi poznejše, ki je v nasprotju z določbo prava Unije, ki ima neposredni učinek, ne da bi mu bilo treba zahtevati ali čakati predhodno odpravo te nacionalne ureditve ali prakse po zakonodajni poti ali nekem drugem ustavnem postopku (sodbi z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točki 58 in 61, in z dne 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Neposredni učinek), C-205/20, EU:C:2022:168, točka 37 in navedena sodna praksa).

101 Če se torej posameznik pred nacionalnim sodiščem sklicuje na člen 5 Direktive 2008/115 proti državi članici, ki tega člena ni pravilno prenesla, mora to sodišče zagotoviti polni učinek te določbe prava Unije, ki ima neposredni učinek, in če nacionalne ureditve ne more razlagati v skladu s tem členom 5, na podlagi svoje pristojnosti zavrniti uporabo nacionalnih določb, ki ne bi bile združljive z navedenim členom 5.

102 Da bi se zagotovila polna učinkovitost obveznosti ustreznega upoštevanja zdravstvenega stanja zadevnega državljana tretje države ter po potrebi njegovega družinskega življenja in otrokove koristi, mora nacionalno sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o prepovedi vstopa, sprejeto na podlagi nacionalne ureditve, ki je ni mogoče razlagati v skladu z zahtevami iz člena 5 Direktive 2008/115, preučiti, ali lahko odstopi le od dela te ureditve, iz katerega bi izhajala nemožnost ustreznega upoštevanja teh zahtev. V nasprotnem primeru nacionalno sodišče ne bi smelo uporabiti navedene ureditve v celoti in bi moralo svojo odločitev neposredno utemeljiti na tem členu 5.

103 Neposredni učinek, ki je priznan členu 5 Direktive 2008/115, pa nacionalnemu sodišču, ki ni uporabilo nacionalne ureditve, ki je v nasprotju s tem členom 5, ne more naložiti obveznosti uporabe prejšnje nacionalne zakonodaje, ki bi poleg jamstev, ki izhajajo iz navedenega člena 5, zagotavljala še dodatna jamstva.

104 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da je treba člen 5 Direktive 2008/115 razlagati tako, da nacionalno sodišče, kadar odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o prepovedi vstopa, sprejeto na podlagi nacionalne ureditve, ki ni združljiva s tem členom 5 in ki je ni mogoče razlagati skladno, te ureditve ne sme uporabiti v delu, v katerem krši navedeni člen, in mora, če se to izkaže za potrebno za zagotovitev polnega učinka zadnjenavedenega člena, neposredno uporabiti isti člen za spor, o katerem odloča.

Četrto vprašanje

105 Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 13 Direktive 2008/115 v povezavi s členom 47 Listine razlagati tako, da nasprotuje nacionalni praksi, v skladu s katero upravni organi države članice zavrnejo uporabo pravnomočne sodne odločbe, s katero je odrejen odlog izvršitve odločbe o prepovedi vstopa, ker je bil za zadnjenavedeno odločbo že vnesen razpis ukrepa v SIS.

106 V obravnavanem primeru je iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, natančneje razvidno, da je predložitveno sodišče 31. marca 2021 odredilo odlog izvršitve odločbe o prepovedi vstopa in prebivanja iz postopka v glavni stvari, in sicer zaradi namena tega sodišča, da pri Sodišču vloži predlog za sprejetje predhodne odločbe, in zaradi neugodnih posledic izvršitve te odločbe o prepovedi za M. D. ter njegovega mladoletnega otroka in njegovo partnerico.

107 Na podlagi tega uvodnega pojasnila je treba na prvem mestu poudariti, da ima zadevni državljan tretje države v skladu s členom 13(1) Direktive 2008/115 na voljo učinkovito pravno sredstvo, da med drugim izpodbija zakonitost odločbe o prepovedi vstopa, ki mu je bila izdana. V skladu z odstavkom 2 tega člena mora imeti pristojni organ ali telo, pri katerem je vloženo tako pravno sredstvo, možnost, da začasno odloži izvršitev take odločbe o prepovedi vstopa, razen če se začasna odložitev te odločbe ne uporablja že na podlagi nacionalnega prava.

108 Zato, čeprav člen 13(2) Direktive 2008/115 ne nalaga, da ima pravno sredstvo zoper odločbo o prepovedi vstopa odložilni učinek, ostaja dejstvo, da če država članica takega odloga ne določi po samem zakonu, mora imeti organ ali telo, pristojno za preučitev tega pravnega sredstva, možnost odložiti izvršitev te odločbe (glej v tem smislu sklep z dne 5. maja 2021, CPAS de Liège, C-641/20, neobjavljen, EU:C:2021:374, točka 22).

109 V nasprotju s polnim učinkom te določbe pa bi bilo, če bi upravni organ lahko zavrnil uporabo odločbe, s katero je sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o prepovedi vstopa, odredilo odlog izvršitve zadnjenavedene odločbe (glej po analogiji sodbo z dne 29. julija 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, točke od 55 do 59 in 66). Poleg tega bi bila pravica do učinkovitega pravnega sredstva, določena v členu 47 Listine in konkretizirana v členu 13 Direktive 2008/115, neuresničljiva, če bi bilo v pravnem redu države članice dopuščeno, da pravnomočna in zavezujoča sodna odločba ostane neveljavna v škodo stranke (glej v tem smislu sodbi z dne 19. junija 2018, Gnandi, C-181/16, EU:C:2018:465, točka 52, in z dne 19. decembra 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, točki 35 in 36).

110 Okoliščina, da je zadevna država članica zoper odločbo o prepovedi vstopa in prebivanja iz postopka v glavni stvari že razpisala ukrep v SIS, ne more ovreči ugotovitve iz prejšnje točke te sodbe. V skladu s členom 34(2) Uredbe št. 1987/2006 lahko namreč ta država članica podatke, vnesene v SIS, med drugim po sodni odločbi o odlogu izvršitve te odločbe o prepovedi vstopa, s katero je bil utemeljen ta razpis ukrepa, izbriše.

111 Poleg tega je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso polni učinek prava Unije zahteva, da lahko sodišče, ki odloča o sporu, ki ga ureja to pravo, izda začasne odredbe, da se zagotovi polni učinek prihodnje sodne odločbe, kadar je odločeno, da bo pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe. Zato bi bila ogrožena učinkovitost sistema, uvedenega s členom 267 PDEU, če bi lahko javni organ države članice, v kateri so bili ti ukrepi sprejeti, kršil

veljavnost takih začasnih odredb (glej v tem smislu sodbo z dne 6. oktobra 2021, W. Ż. (Senat za izredni nadzor in javne zadeve vrhovnega sodišča – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, točka 142.

112 Iz vseh zgornjih preudarkov izhaja, da je treba člen 13 Direktive 2008/115 v povezavi s členom 47 Listine razlagati tako, da nasprotuje nacionalni praksi, v skladu s katero upravni organi države članice zavrnejo uporabo pravnomočne sodne odločbe, s katero je odrejen odlog izvršitve odločbe o prepovedi vstopa, ker je bil za zadnjenavedeno odločbo že razpisan ukrep v SIS.

Stroški

113 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Člen 20 PDEU je treba razlagati tako, da**

   nasprotuje temu, da država članica sprejme odločbo o prepovedi vstopa na ozemlje Evropske unije glede državljana tretje države, družinskega člana državljana Unije, ki je državljan te države članice in ki ni nikoli uresničeval svoje pravice do prostega gibanja, ne da bi predhodno preučila, ali obstaja med tema osebama razmerje odvisnosti, zaradi katerega bi bil ta državljan Unije dejansko prisiljen zapustiti to ozemlje v celoti, da bi spremljal tega družinskega člana, in če je odgovor pritrdilen, ali razlogi, zaradi katerih je ta odločba sprejeta, omogočajo odstopanje od izvedene pravice tega državljana tretje države do prebivanja.

2. **Člen 5 Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav**

   je treba razlagati tako, da

   nasprotuje temu, da se zoper državljana tretje države, ki bi moral biti naslovnik odločbe o vrnitvi, takoj po sprejetju odločbe, s katero mu je bila iz razlogov, povezanih z nacionalno varnostjo, odvzeta pravica do prebivanja na ozemlju zadevne države članice, izda odločba o prepovedi vstopa na ozemlje Evropske unije, ki je bila sprejeta iz enakih razlogov, ne da bi se predhodno upoštevalo njegovo zdravstveno stanje ter po potrebi njegovo družinsko življenje in korist njegovega mladoletnega otroka.

3. **Člen 5 Direktive 2008/115 je treba razlagati tako, da**

   nacionalno sodišče, kadar odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o prepovedi vstopa, sprejeto na podlagi nacionalne ureditve, ki ni združljiva s tem členom 5 in ki je ni mogoče razlagati skladno, te ureditve ne sme uporabiti v delu, v katerem krši navedeni člen, in mora, če se to izkaže za potrebno za zagotovitev polnega učinka zadnjenavedenega člena, neposredno uporabiti isti člen za spor, o katerem odloča.

4. Člen 13 Direktive 2008/115 v povezavi s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

je treba razlagati tako, da

nasprotuje nacionalni praksi, v skladu s katero upravni organi države članice zavrnejo uporabo pravnomočne sodne odločbe, s katero je odrejen odlog izvršitve odločbe o prepovedi vstopa, ker je bil za zadnjenavedeno odločbo že razpisan ukrep v Schengenskem informacijskem sistemu.

Podpisi